

Mindaz, amit elmondtam, valószínűleg úgy hangzott, mintha panaszkodnék, pedig - különösen az utóbbi időben - erre semmi okunk. Ugyanis, míg pl. 1967-ben az említett négy közmű fejlesztésére mintegy 300 millió forintot fordítottunk, addig ebben az évben kb. 1,5 milliárd Ft-ot. 1974-ben csak a Csatornázási Művek fejlesztésére több, mint 600 millió forint áll rendelkezésünkre. Számunkra örvendetes a fejlesztés egyre gyorsuló üteme. Bizunk abban, hogy mielőbb sikerül nagyarányú lemaradásainkat behozni. Reményeinket arra alapozzuk, hogy ma már nagyon sokan hirdetik a közművek jelentőségét, fejlesztésük fontosságát, mert közismert elhanyagolásuk az egész város fejlődésének gátjává válhat.

FODOR László válasza a hozzászólásokra:

Tóth Imre elvtárs felszólalásának első részében az ipari szerkezet változásának tendenciáit elemezte, és arra a megállapításra jutott, hogy a budapesti ipar szerkezete az elmúlt 100 évben meglehetősen stabilnak mutatkozott, és jelentősebb mértékű változást ez az ipari struktúra nem jelez. Jól értettem, azt hiszem, kb. ez volt a felvetés. Azért ezt ilyen általánosan leszögezni nem igen lehet, tekintettel arra, hogy a magyar iparon, de különösen a budapesti iparon belül, rendkívül komoly átstrukturálódás ment végbe. Tudniillik azok az alapvető iparágak, amelyek az ipari fejlődés kezdetén a budapesti ipar kialakulásának időszakában meghatározó jellegűek voltak, ma már gyakorlatilag igen kis mértékben részesednek az ipari szerkezetben, és egyre inkább az ún. dinamikus ágak törnek előre. A felszabadulás utáni ipari szerkezet átalakulása Budapest esetében megítélesem szerint rendkívül sajátos volt, azon egyszerű oknál fogva, hogy Budapesten - mint ahogy tegnap az egyik hozzászólásban lehetett hallani - a könnyűipar szerepe egészen eltér a nagyvárosi iparra általában jellemző szerkezettől. Itt a textilipar rendkívül magas arányára és tartós jelenlétére gondolok. Ehhez még hozzá kell tennünk, hogy ezt a struktúrát igyekeztünk konzerválni is, sőt még ezt a textilipari struktúrát erősíteni. A harmadik öt éves terv időszakában pl. a textiliparra egymagára többet ruháztunk Budapesten, mint az összes többi könnyűipari ágra együttvéve. Ez a könnyűiparon belül rendkívül komoly feszültségeket okozott - gondolni kell itt a bőripar elmaradottságára, a nyomdaipar fejletlenségére - relatív fejletlenségére -, rendkívül alacsony ütemű fejlődésére, és azokra az egészségtelen könnyűiparon belüli strukturális változásokra, amelyek egy ilyen beruházási politika következtében megfigyelhetők.

A másik dolog, amire itt - a strukturánál - figyelemmel kell lennünk az, amire Tóth elvtárs is utalt, az új ágak megjelenése, az elektronika, és a hozzákapcsolódó ágak. Az, hogy ez az elektronikai, számítástechnikai, atomkutatóhoz kapcsolódó műszeripari jellegű fejlődés milyen ütemű és milyen mértékű lesz, az csupán attól függ, hogy Budapesten milyen mértékben lehet megteremteni ezen ágazatok fejlődéséhez szükséges előfeltételeket. Mert bármilyen intenzív jellegű fejlesztésre törekszünk, az mind élő, mind holtmunka felhasználással jár, nemcsak holtmunkával. Ez azt is eredményezi és követeli ebben a felfogásban, hogy az ipar önmagát tekintve, munkaerő oldalról önellátóvá, sőt munkaerő kibocsátó ágazattá váljék. Erre szerintem elvileg meg van a lehetőség a budapesti iparon belül, mert az élömunka hatékonysága a budapesti iparban 2/3-ára sem tehető a nyugat-európai hatékonysági színvonalhoz viszonyítva. Tehát, ha a munkaerő szakképzettségi fokát és a munka technikai felszereltségét sikerül javítani - jelentős mértékben -, akkor még rendkívül komoly tartalékok vannak, és a jelenlegi termelési színvonal 2-3-szorosára bővíthető a már meglévő munkaerő adottságok mellett is. Ez viszont - ha az előadásban kifejtett logikát vesszük tovább - a beruházási politika teljes átértékelését teszi szükségessé, ugyanis a termelésbővítés tökeigénye állandóan nő. A fajlagos tökeigény emelkedése érdekes módon a magyar iparban lényegesen kevésbé figyelhető meg, mint más nemzetközi, főleg fejlettebb országok esetében, és ez egy bizonyos technikai elmaradás konzerválódásának a veszélyével jár. A másik oldalról nem figyelhető meg a magyar iparon, és ezen belül a budapesti iparon belül sem, az elavult állóeszközök lecserélésére irányuló törekvés. Igen nagy azon állóeszközök hányada, amelyeket már erkölcsi és technikai avultságukból eredően nem lenne szabad üzemeltetni. Ugyanakkor, miután ilyen rossz hatékonysággal működő állóeszközöket dolgoztatunk, nem marad lehetőségünk a munka adott felszereltsége és a munkaerő színvonal mellett, korszerű berendezések kapacitásának teljeskörű kihasználására. Főként a bő-

vító jellegű tevékenység elől vonjuk el a lehetőségeket, ami egyértelművé teszi a vidékre történő kényszer ipartelepítést, a vidéki gyáregységek létrehozását, amely azonban társadalompolitikai célkitűzések szempontjából nyilvánvalóan sok helyi gondot, problémát megold, ahová az adott ipar betelepül, de hogy ez a budapesti ipar fejlesztése szempontjából hátrányos, az több szempontból is bizonyítható. Egyrészt azért hátrányos, mert meglévő munkaerő-tartalékainknak kifejezetten extenzív jellegű felhasználását eredményezi, másodszorban a Budapesten megteremtelt felhalmozási célú anyagi erőforrásokat olyan helyeken használjuk fel, ahol az a budapesti ipar korszerűsítéséhez nem tud hozzájárulni, és így közvetve és közvetlenül is elvonjuk a tőkét a budapesti ipar korszerűsítése elől. Továbbá az a körülmény, hogy a koncentrált ipartelepítés helyett az elmúlt évek gyakorlatában egy meglehetősen szétszórt vidéki ipartelepítés volt megfigyelhető, mindenképpen a jelenleg rendelkezésre álló erőforrások nem kellő hatékonysággal felhasználására utal. Hangsúlyozni szeretném, mindez nem kisebbíti a vidéki ipartelepítés társadalompolitikai jelentőségét. Ebből a szempontból ennek óriási jelentősége van, viszont - az én véleményem szerint - az eddigieknél lényegesen koncepciózusabb alakra kell helyezni. Ilyen értelemben értem azt is, amivel Tóth elvtárs - mondjuk - nem értett teljes mértékben egyet, hogy a budapesti ipar decentralizálását nem úgy kell kezdeni, hogy Budapestről kitelepítem és megültem az ipar letelepedését, hanem úgy, hogy vidéken megteremtsem az ipartelepítés feltételeit. Mert - és ezt a nézetemet továbbra is fenntartom - mindaddig, amíg vidéken azokat a feltételeket nem tudjuk előre megteremtteni, amelyek minimálisan szükségesek az ipar telepítéséhez, azon az alapvető szemléleten sem lehet változtatni, ami a jelenlegi is, hogy a vidéki települések fejlődése csak abban az esetben képzelhető el a helyi vezetők számára, ha ez valamilyen ipar letelepedésével nem jár együtt, és csak az ipartelepítés az, ami a vidéki települések fejlesztésében a leglényegesebb elem.

Azzal a gondolattal rendkívüli mértékben egyetérték, és nagyon tetszik, amelyet a hidegháborús embargós korszak felvázolásánál említett Tóth elvtárs, hogy bizonyos adottságok, külgazdasági kényszerhelyzetek, politikai légkör és egy ilyen - ha úgy tetszik - gazdasági blokádnál, milyen autarchiás törekvéseket fejleszt ki egy gazdaságon belül, és sokszor nem is eredménytelenül, nem is rossz hatásfokkal és nagyon jó beruházásokat eredményezhet.

Kovács Gyula elvtárs hozzászólásában a kereskedelem szerepével foglalkozott. Azt hiszem, hogy amit ő a kereskedelmi hálózat fejlesztésével kapcsolatban elmondott, mindenféle megfontolásból elfogadható és a reális helyzetet tükrözi, mert valóban egyre inkább az a helyzet - a kereskedelmi hálózat nem kellő ütemű fejlesztése miatt -, hogy hiába termeljük meg az anyagi javakat, ha azok nem fognak eljutni a fogyasztóhoz olyan mértékben, mint ahogy ezt a termelés a maga oldaláról lehetővé tenné. Az a minőségi különbség, amely egy nagyvárosi kereskedelmi hálózat és egyéb települések kereskedelmi hálózata között van, a valóságban létezik, de a tervezésre nem mindig vagyunk figyelemmel. Az sajnos egy szemléletet tükröz, hogy vannak periódusok a magyar gazdálkodásban, amikor valamiféle Budapest-ellenesség, főváros-ellenesség figyelhető meg, ami nem Budapest ellen, hanem Budapest növekedési ütemének mérséklése, vagy a vidéki fejlődés meggyorsítása követelményben fogalmazódik meg, de végső soron egy restringáló tendenciát és törekvést tükröz. Más kérdés az - és ez nagyon érdekes, ezt minden ötéves tervben meg lehet figyelni -, hogy a kezdeti ilyen jellegű törekvések mindig korrekcióra szorulnak. Szóval az megfigyelhető, hogy ha van egy mérsékeltebb fejlesztési irányzat Budapestre, az egyszerűen nem lesz tartható, át kell dolgozni, felül kell vizsgálni, pótlólagos hiteleket, fejlesztési alap juttatásokat kell tervezni, mert az élet a maga objektív törvényszerűségeivel kikényszeríti azt az ütemet, fejlesztési forrásmennyiséget, amelyet a város élete megkövetel. Ennek számos hullámzó alakulása figyelhető meg nemcsak a kereskedelemben, hanem - azt hiszem - az infrastruktúra csaknem valamennyi ágában, gondoljunk pl. a METRO-programra. Az első ötéves tervben már határozott elképzelések voltak a METRO-program végrehajtására, bele is kezdtünk, de leálltunk vele anyagi és egyéb okokból. Ugyanakkor ezt csak időben lehetett eltolni, mert a METRO-program kiszélesítése, gyorsítása ma már elkerülhetetlen követelménnyé válik. Egy időben rendkívül divatos volt az a nézet, hogy azért nem szabad a budapesti lakosság-számnak gyorsabb ütemben emelkednie, mert ez olyan pótlólagos infrastrukturális szükségletekkel jár, amelyet az ország tartósan elviselni nem képes. Ez logikus és így is van, ha több a lakos, nagyobb követelményeket támaszt az infrastruktúra iránt. De abban a periódusban még nem vagyunk - és azt hiszem nagyon soká fogunk oda elérni -, amikor mi az infrastrukturális fejlesztéssel a népeesség növekményének igényét elégítenénk ki. Itt tulajdonképpen a mi elkövetkezendő 15

éves időszakunkban egyetlen reális célunk az lehet, hogy a színvonal mennyiségi és minőségi lemaradását csökkentjük, vagy behozzuk. Tehát ma Budapesten – és az ötödik és a hatodik öt éves tervben is – az a helyzet, hogy ha Budapestre egyetlen egy új lakos nem vándorol be és nem települ le, az infrastruktúrára fordítandó összegeink nem csökkenthetők. Ezeket már ma meg kell csinálnunk. Ebben a felfogásban – azt hiszem – érthető az is, hogy teljesen megbukott egy másik olyan nézet, amelyik az ipar fejlődése és az ipari munkahelyek gyarapodása közé tett egyenlőségjelet. Ezt sem lehet csinálni, mert gyakorlatilag 1964 óta az iparban foglalkoztatottak száma nem emelkedik, hanem csökken, ennek ellenére a népesség koncentrációjának a foka nő. Az infrastrukturális beruházás szükségletei ugyanolyan ütemben nőnek, mint az ipari fejlődés extenzív korszakában, tehát az ipari fejlődés ilyen szempontból ma már Budapesten sem a népesség koncentrációjára, sem az infrastruktúrára nincs olyan hatással, mint ahogy ezt a kiinduló tézisben mondtam, hogy iparfejlődés = munkahely-szaporulat. Mert egy intenzív iparfejlődés, tehát amikor az ipar munkaerő kibocsátó ágazattá válik, a népesség koncentrációjának a folyamata töretlen marad, nem az ipar fejlődése határozza ma már meg a budapesti gazdaság fejlődésének ütemét, a népesség koncentráció növekedésének a mértékét, hanem az ún. terciér szektor. Ha ez a terciér szektor egyszer világosan értelmezésre kerül, akkor talán még azt is meg fogjuk tudni állapítani, hogy a népesség szerkezetében végbemenő változások milyen üteműek. Ma sajnos a háború előtti időszakra vonatkozó ilyen jellegű tendenciáknál nincs módunk az összehasonlításra, ugyanis az az érdekes dolog, hogy ha a terciér szektor arányát nézzük ma és pl. a 40-es, 42-es évben, élesebb különbséget a foglalkozási szerkezeten belül észlelni nem lehet. Tudniillik itt sok olyan foglalkozási ág veszett ki, ami nem volt kifejezetten termelő jellegű a háború előtt, de ma éppen a társadalmi átalakulás következtében, nem létezik.

A termelő ágazatokon belül most átmeneti állapot van, ami a struktúrán belül bizonyos feszültségeket eredményez. Ha a termelő ágazatokon belül vannak ilyen feszültségek és egyensúlyzavarok, akkor ez fokozottabb mértékben áll az infrastruktúrára, mert – az én érzésem szerint – most jutottunk el abba a periódusba, amikor a budapesti infrastruktúrát ugrásszerűen kell majd fejleszteni. Ellenkező esetben azt a feszített lakásépítési programot, amelyet a főváros az ötödik, hatodik és hetedik öt éves tervben maga elé tűzött, nem fogja tudni teljesíteni. Nincs úgy egy városban sem, hogy csak lakás és csak tömegközlekedés. Ez egy nonsens. Ha nincs meg a lakáshoz kapcsolódó járulékos közintézmény és közműhálózat megfelelő mértékű fejlesztése, a lakásépítési területek előkészítése, a városrekonstrukció követelményeinek megvalósítására fordítandó összegek nagyságrendi körvonalazása és egy átfogó koncepcióba való illesztése, akkor semmiféle lakásépítési vagy tömegközlekedés-fejlesztési program nem teljesíthető. Nem lehet kiemelni lakásprogramot közmű-program és egyéb járulékos és kapcsolódó programok nélkül. Ez szorosan összefügg, ez a város természetéből adódik és a fejlesztés útja csak ez lehet, s ha erről elfeledkezünk, akkor kiderül, hogy esetleg a lakás-programot – nem azért, mintha a házigyári kapacitások ezt nem bírnák –, a megtermelt lakásokat nehéz letelepíteni sok esetben a nem megfelelő infrastrukturális háttér hiányában. Én azt hiszem, hogy ebből a szempontból van rendkívül nagy jelentősége annak a néhány gondolatnak, amit Szántó elvtárs elmondott, mert arra a komplex igényre hívta fel a figyelmet, amelynek minden városfejlesztési tevékenység során meg kell nyilvánulnia.

A Budapesti Fővárosi Tanács és a Pest megyei Tanács közötti együttműködés kérdése.

Meggyőződésem szerint a budapesti fejlődés elkövetkezendő időszakának kulcskérdése ez lesz. Ugyanis ma megint ugyanazt a hibát vagyunk hajlamosak elkövetni, amit a századforduló után, és ugyanazokat a gondokat fogjuk 50 év múlva magunkra vállalni, amit 1950-ben vállaltunk. Ez szinte azért törvényszerű, mert ha a nagyváros-környéki területet nem tekintjük metropolitán területnek, akkor ott a spontán fejlődést megállítani nem lehet. Ez más, tervezett agglomerációk esetében nagyon jól megfigyelhető, hogy igenis ennek a metropolitán jellegnek ki kell domborodni. A Fővárosi Tanács csak a Budapest közigazgatás határára belül tudja elképzelni azt, hogy kielégíti a fővárosi lakosok igényeit. Gyakorlatilag ez nem ilyen egyszerű – pl. lakás –, de a víz és egyéb ellátás már lényegesen meghaladja ezeket az igényeket. Budapest Fővárosi Tanácsa nem épít Pest megyében lakást, mert saját költségvetésének terhére a Pest megyei lakosok lakásgondját nem kívánja enyhíteni, de fordítva is ugyanez a helyzet, a Pest megyei Tanács sem hajlandó hasonló lépéseket megtenni. Van egy 2000-ig szóló nagy-távlatú fejlesztési tervünk, ami azt mondja, hogy budapesti agglomerációban kell élnie az ezredfordulón 2.750.000 embernek. Miért kell azt kötelezően előírni, hogy a 2.750.000-ból 2.250.000 embernek 525 km² területen kell élni,

a másik 500 ezernek pedig esetleg a 44 település területén. El tudom képzelni, hogy Budapest érdekeit és a zsufoltság csökkentését szolgálná egy olyan koncepció, hogy Budapest jelenlegi beépített területén a sűrűséget nem növeljük, sőt az ezredfordulón nem 2,200,000, hanem 2 millió lenne a lakosság száma és feloldom a radiocentrikus városszerkezetet, mert az lezár minden fejlődést és az egy statikus állapotot eredményez. El tudom képzelni, hogy olyan organikus városszerkezetet alakítok ki, amelyben mind a lakóhely, mind a munkahely-telepítés maximális mértékben koncentrálható - fejlesztési irányokban akár 3, akár 4, ez teljesen számítási és egyéb fejlődési ütem kérdése, észak-déli irányban pl. 2 fejlesztési tengely kialakítása minden további nélkül lehetséges lenne -, ha ebbe koncentráltan telepítem be a lakosságot és ehhez megfelelően ipari parkokat is kiképezek.

Itt szeretnék arra kitérni, hogy nálunk a városrekonstrukciót csak lakóterületi rekonstrukcióban tudjuk elképzelni, tehát csak Józsefvárost, csak Erzsébetvárost rekonstruálunk, de pl. Angyalföld ipari körzeteinek a rekonstrukciója - szerinten - sokkal égetőbb szükségesség ma már, mint teszem egy Erzsébetvárosé. Azt hiszem, hogy lakóterületi rekonstrukció mellett a munkahelyi rekonstrukciót - az ipari terület rendezettségét, beépítését, korszerűsítését - is létre kell hozni. Ilyen fejlesztési tengelyekbe koncentrált lakóhelyi és munkahelyi telepítés esetén egy megfelelő közlekedési hálózat, ami ráépülne már a most folyamatban lévő közlekedésfejlesztési koncepcióra is képes lenne egyrészt biztosítani a városfejlődés egységét, a koncentrációból eredő anyagi erő felhasználások hatékonyságának növelését és mindazokat az előnyöket, amelyekkel egy ilyen jellegű telepítés nyílt városszerkezet megteremtése jár. Hogy ez ma egy kicsit utópisztikus dolog, ezzel tökéletesen tisztában vagyok, nem is azt mondom, hogy ezt kell csinálni, vagy holnaptól kezdve így, de minden esetre elgondolkozni nem ártana ilyen jellegű dolgokon is, hogy hogyan lehet ezt megvalósítani. Ebből a szempontból Budapest és Pest megye együttműködésének rendkívül fontos jelentősége van, mert ha spontán fejlődést hagyunk, egybe fog nőni Budapest és környéke, s akkor megint ugyanott leszünk, hogy lesz egy teljesen dezurbanizált spontán-vidék olyan szoros társadalmi, gazdasági kapcsolatba kerül a nagyvárossal, amit már közigazgatásilag is szentesíteni kell. Hogy ez milyen formában, hogyan történik, az teljesen lényegtelen, de a feszültségek esetleg igen. Idevágó gondolataimat a "Falvak a nagyváros árnyékában" - 1973-ban megjelent - kis könyvecskében próbáltam összefoglalni. Ez alkalommal csak annyit tudok mondani, hogy Budapest és környéke összehangolt fejlesztésének igénye, a budapesti agglomeráció mint egy gazdasági és tervezési problémának való tekintése - Budapest és környékén fekvő települések jövőbeni fejlődése szempontjából - rendkívül fontos meghatározó jellegű, és én nem is tudom, hogy ennél lényegesebb kérdést most hirtelen találnék-e ebben a budapesti problematikában. Azt hiszem, ha másra nem, mint ilyen gondolatok kicserélésére, lehetőség nyílik, akkor mindenféle ülészak, tudományos vitafórum, centenáriumi ülészak eléri azt a célját, amelyet kitűzünk elé, hogy ne csak a város multját, hanem jövőjét is próbáljuk körvonalazni.

A SZOCIALISTA VÁROSPOLITIKA PROBLÉMÁI 1945-TŐL NAPJAINKIG

Az elmúlt harminc esztendő eredményei és megrázkódottatásai kitörölhetetlen nyomot hagytak a város arculatán, az emberek gondolkodásában, s szinte kötelezően meghatározták a várospolitikai lehetőségeit és változásait. Egységes korszak-e az elmúlt három évtized? Egységes annyiban, amennyiben a romvárosból modern szocialista metropolis lett, a volt elnyomott osztályok kezükbe vették a hatalmat, s megtanulták gyakorolni azt. Mégis, a várospolitika metodusainak, a fejlődés ütemének kialakítása egymástól megkülönböztethető, egymásnak nem ritkán ellentmondó, de végül is egységet alkotó szakaszokban formálódott ki és fejlődik tovább.

Ilyen értelemben a budapesti várospolitikának - annak ellenére, hogy nagyon sokszor beszélünk a város századfordulós aranykoráról - nincsenek jelentős hagyományai. Van számottevő városrendezési hagyományunk, mégpedig jószerint két évszázadra visszatekintő (és ez a magyarországi városfejlődés körülményei között meghatározónak tekinthető). Talán a - nem túl pontosan, de mindenki számára érthetően - Bárczy korszaknak nevezett periódusból van igen rövid időszakot felölelő várospolitikai hagyományunk. Ezek szerint én a városrendezésnek és a várospolitikának a gondolkörét, ha össze is kötném, bizonyos fokig szét is kellene, hogy válasszam. Mégpedig azért, mert tulajdonképpen várospolitikát 1945 óta kellett kialakítanunk.

A tanulmány tárgya mindenekelőtt a várospolitika gyakorlatának kibontakozása 1945 óta. Erre bonyolult körülmények között került sor; különösen 1950-től, amikor más társadalmi berendezkedés, szocialista rendszer vált uralkodóvá, s ugyanakkor a tanácsrendszerben rejlő mindezen lehetőségek kibontakozását az ismert körülmények gátolták. 1950 után ugyanis a város vezetése - a régi aránytalanságok újjászűletése talaján olyan helyzetbe került, hogy komoly várospolitikai hagyományok nélkül, a város életének minden mozzanatáról gondoskodnia kellett. Ez a folyamat és kísérlet egy optimális szervezet és tervezés kialakítására mind a mai napig tart. S ezen belül kísérletem meg periodizálást alkalmazni.

A periodizálás szintén vitakérdés, amelynek a jellegzetessége, hogy a periodizálás esetenként országos politikai eseményekhez kötődik, alapjában azonban a város belső történéseit veszi alapul. Az első, 1945-től 1950-ig terjedő perióduson belül 1945, mint periódushatár, nem szorul magyarázatra, 1950: speciális fővárosi periódushatár, mert az országos történeti periodizációban a korszakhatár általában 1948 vagy 1949, tehát a fordulat éve vagy az alkotmány bevezetése. Mivel a várostörténetben az országos folyamatok bizonyos fáziseltolódással érvényesülnek, gyakorlatilag a "fordulat évének" a realizálása, azaz a politikai hatalomban végbement változás és annak szervezeti rögzítése 1950.

Kétségtelen, hogy a 45-50-es periódushatár várospolitikai szempontból valós, nemcsak azért, mert Nagy-Budapest megteremtése, az első ötéves terv indulása fejezi be a koalíciós és újjáépítési korszakot, hanem azért is, mert a tanácsrendszer 1950. évi bevezetésével új lehetőségeknek a keretei bontakoztak ki, új periódus vette kezdetét. Megjegyzendő azonban, hogy az új lehetőségek kereteinek a kibontakozása még nem jelenti azonnal ezek realizálását is. Azok is fáziseltolódással érvényesülnek. Mi ennek a fáziseltolódásnak az oka? Egyrészt az, hogy a tanácsrendszernek Magyarországon nem voltak hagyományai, - s amennyiben 1919-ben voltak, az csupán egy rövid időszakot ölelt fel és egy alapjaiban más államigazgatási konstrukciót feltételezett. - Másrészt: annak ellenére, hogy nem volt hagyománya, óriási átépítést kellett viszonylag rövid idő alatt elvégeznie; a társadalmi és tulajdonviszonyok mélyreható változása következtében gyakorlatilag az egész városgazdaságra, a város életének minden vonatkozására nézve kiterjedt a tanács hatásköre és felelőssége. Tehát egy új szervezetnek a régi szervezetet is messze terhelő feladatokat kellett végrehajtania.